

Наредба

за изменение и допълнение на Наредба № 1 от 2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването (обн., ДВ, бр. 7 от 2015 г., изм. и доп., бр. 83 от 27.10.2015 г., доп., бр. 88 от 8.11.2016 г.)

§ 1. В чл. 5, ал. 2, т. 2 думите „положителна акредитационна оценка за обучение на студенти и специализанти по чл. 90, ал. 1, т. 3 от Закона за лечебните заведения“ се заменят с „одобрение от министъра на здравеопазването за извършване на дейности по чл. 90, ал. 1 от Закона за лечебните заведения“.

§ 2. В чл. 8, ал. 2 т. 5 се изменя така:

„5. номер и дата на сключения договор или на заповедта по чл. 11, 13, 22а, ал. 1 и 22в, ал. 3;“

§ 3. В чл. 9, ал. 2 думите „националния консултант по съответната специалност, а когато няма определен такъв – от“ се заличават.

§ 4. Глава втора „Провеждане на обучението“ се изменя така:

„Глава втора

ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБУЧЕНИЕТО

Раздел I

Прием и условия за провеждане на обучение за придобиване на специалност от лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионални направления „Медицина“, „Фармация“ и „Здравни грижи“ и лица с висше немедицинско образование

Чл. 11. (1) Обучението за придобиване на специалност, при която се извършват лечебно-диагностична дейност или здравни грижи, наричана за краткост „клинична специалност“, се осъществява въз основа на:

1. сключен срочен трудов договор на основание чл. 68, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда на пълно работно време с база за обучение по съответната специалност на длъжност за специализант, посочена в чл. 17, ал. 1. Договорът е със срок до датата на придобиване на права на специалист, но не по-късно от една година от допускането на специализанта до държавен изпит;

2. договор за повишаване на квалификацията по чл. 234 от Кодекса на труда,

сключен между база за обучение и неин служител с придобита вече друга специалност в системата на здравеопазването;

3. заповед на министъра на отбраната или оправомощено от него длъжностно лице по чл. 92, ал. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България.

(2) Структурата, в която е назначен специализантът по чл. 68, ал. 1, т. 2 от Кодекса на труда или в която се обучава въз основа на договор по чл. 234 от Кодекса на труда или заповед по чл. 11, ал. 1, т. 3, трябва да осъществява дейности по специалността, по която той се обучава.

(3) В договора по ал. 1 се посочва задължението на ръководителя на базата за обучение да осигури присъствието на специализанта в друго лечебно заведение или в национален център по проблемите на общественото здраве за частите от учебната програма, които базата за обучение не може да проведе, и за предвиденото в учебната програма теоретично обучение.

(4) Обучението за придобиване на клинична специалност от чужденци, които не са граждани на държава – членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария и не са с разрешено дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България, или с предоставено право на убежище, признат статут на бежанец или хуманитарен статут и които не са чужденци от българска народност, се провежда въз основа на сключен договор за обучение между висшето училище, базата за практическо обучение и специализанта при спазване на изискванията на чл. 15, ал. 2.

(5) Обучението за придобиване на специалност, при която не се извършват лечебно-диагностична дейност или здравни грижи, наричана за краткост „неклинична специалност“ се осъществява въз основа на заповед на ректора на висшето училище.

(6) Обучението за придобиване на военномедицинска специалност се осъществява въз основа на заповед на началника на Военномедицинската академия.

Чл. 12. (1) Обучението за придобиване на клинична специалност започва от датата, посочена в договора или заповедта по чл. 11, ал. 1 или ал. 4 или чл. 13, ал. 3, а обучението за придобиване на неклинична специалност започва от датата, посочена в заповедта на ректора на висшето училище.

(2) Обучението за придобиване на военномедицинска специалност започва от датата, посочена в заповедта на началника на Военномедицинската академия.

Чл. 13. (1) Центровете за спешна медицинска помощ, центровете за трансфузионна

хематология, държавните психиатрични болници и други лечебни заведения, които нямат одобрение от министъра на здравеопазването за обучение по съответната специалност, могат да сключват договори с бази за обучение по чл. 5, ал. 2 за обучение по клинични специалности на свои служители.

(2) Висшете училища могат да сключват договори с бази за обучение по чл. 5, ал. 2 за обучение по клинични специалности на свои служители, заемащи академична длъжност.

(3) Отношенията между лечебното заведение по ал. 1, което няма одобрение от министъра на здравеопазването за обучение или висшето училище по ал. 2, и служителя му, който ще се обучава по клинична специалност, се уреждат по реда на чл. 234 от Кодекса на труда.

Чл. 14. (1) В 7-дневен срок от сключването на договора или заповедта по чл. 11, ал. 1 или ал. 4 или чл. 13, ал. 3 базата за обучение изпраща във висшето училище, с което има сключен договор, заверени копия на следните документи:

1. документ за самоличност на специализанта;
2. диплома за придобитата от специализанта професионална квалификация в Република България или документ, удостоверяващ правото на специализанта да упражнява съответната професия, когато професионалната квалификация е придобита в друга държава;
3. договорите по чл. 11, ал. 1 или 4 или чл. 13 или заповед по чл. 11, ал. 1, т. 3;
4. удостоверение за членство на специализанта в съответната съсловна организация;
5. удостоверение за владене на български език и професионалната терминология на български език, издадено по реда на наредбата по чл. 186, ал. 3, т. 1 от Закона за здравето в случаите по чл. 19, ал. 1 и 2;
6. заповедта на министъра на здравеопазването за одобрение на лечебното заведение за обучение на специализанти по съответната специалност.

(2) В 14-дневен срок от получаване на документите по ал. 1 висшето училище проверява дали подадените документи са в съответствие с изискванията на тази наредба. В случай, че са спазени изискванията на наредбата, висшето училище регистрира специализанта и издава книжка за специализация.

(3) В книжката за специализация се вписва регистрационният номер на специализанта от регистъра на специализантите по чл. 8, ал. 2. Висшето училище

изпраща книжката за специализация на базата за обучение в 7-дневен срок от получаване на номера от регистъра на специализантите.

(4) В случай че са установени несъответствия на подадените документи с изискванията на наредбата, висшето училище писмено уведомява базата за обучение и определя срок за отстраняването им.

(5) В 7-дневен срок от отстраняване на несъответствията по ал. 4 висшето училище регистрира специализанта и издава книжка за специализация.

(6) В случай че несъответствията по ал. 4 не са отстранени в определения срок, висшето училище не регистрира специализанта, за което уведомява базата за обучение.

(7) Когато специализантът се обучава по неклинична специалност, висшето училище, издало заповедта за провеждане на обучението, регистрира специализанта и издава книжката за специализация.

(8) Военномедицинската академия регистрира специализанта, обучаващ се по военномедицинска специалност, и издава книжката за специализация по военномедицинските специалности.

Чл. 15. (1) Теоретичното обучение се провежда в редовна форма, а ако е предвидено в учебната програма, може да се провежда и дистанционно.

(2) Практическото обучение по клиничните специалности се провежда на пълно работно време съобразно характера на дейностите по съответната специалност. Обучението се осъществява чрез личното участие на специализанта в дейностите, извършвани в базата за обучение, като той носи отговорност за извършваната от него дейност в съответствие с действащите медицински стандарти и правилата за добра медицинска практика.

(3) Трудовото възнаграждение на специализанта, получавано за извършваната от него дейност, не може да бъде по-малко от минималния месечен размер на осигурителния доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професии, определен със Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване за съответната календарна година.

(4) Практическото обучение по неклиничните специалности се извършва съобразно утвърдената учебна програма.

(5) Колоквиумите, предвидени в учебната програма, се провеждат пред комисия, определена със заповед на ръководителя на базата за обучение, съгласувана с ректора на висшето училище, регистрирало специализанта, която се състои от най-малко двама

членове. В случай че висшето училище не съгласува предложената от ръководителя на базата за обучение комисия за провеждане на колоквиумите, то предлага свои представители, които да бъдат включени в комисията.

Чл. 16. (1) Обучението за придобиване на специалността „Обща медицина“ се провежда съобразно учебната програма за срок три години, от които теоретично обучение – не повече от 8 месеца, и практическо обучение – не по-малко от 28 месеца.

(2) В продължителността на практическото обучение по ал. 1 се включват най-малко 6 месеца обучение в лечебно заведение за болнична помощ, получило одобрение от министъра на здравеопазването за обучение и най-малко 6 месеца – в амбулатория за първична медицинска помощ, получила одобрение от министъра на здравеопазването за обучение по „Обща медицина“.

Чл. 17. (1) Базите за обучение обявяват целогодишно, включително на интернет страниците си, свободните длъжности за специализанти, които могат да бъдат: "лекар, специализант по ...", "фармацевт, специализант по ...", "медицинска сестра, специализант по ...", "акушерка, специализант по ...", "фелдшер, специализант по ...", "рехабилитатор, специализант по ...", "инспектор по обществено здраве, специализант по ...". За лицата с немедицинско образование се обявява подходяща за тях длъжност за специализант.

(2) В 14-дневен срок базите за обучение уведомяват Министерството на здравеопазването за обявените от тях свободни длъжности за специализанти. Министерството на здравеопазването публикува на интернет страницата си постъпилата информация за свободни длъжности за специализанти.

(3) Заемането на длъжностите по ал. 1 се извършва след провеждане на конкурс по реда на Кодекса на труда.

(4) Времето, през което лекарите, фармацевтите, медицинските сестри, акушерките, фелдшерите, рехабилитаторите и инспекторите по обществено здраве работят по клинична специалност в база за обучение на основание, различно от посоченото в чл. 11, ал. 1, не се зачита за обучение за придобиване на специалност.

Чл. 18. (1) Приемът на специализанти по неклинични специалности се извършва след проведен конкурс по документи по ред, определен от висшето училище.

(2) Местата за специализанти по ал. 1 се определят най-малко веднъж годишно от ректора на висшето училище или определено от него длъжностно лице.

(3) Предложения за места по ал. 2 до висшето училище, с което имат сключен

договор за обучение на специализанти, подават и националните центрове по проблемите на общественото здраве и Военномедицинската академия, които извършват обучение по съответната специалност.

(4) Редът и сроковете за подаване на предложенията по ал. 3 се определят от висшите училища.

(5) Висшите училища обявяват на интернет страниците си определените от тях места за специализанти по неклинични специалности.

(6) Приемът на специализанти по военномедицински специалности се извършва след проведен конкурс по документи по ред, определен от Военномедицинската академия.

Чл. 19. (1) Гражданите на държава – членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, придобили професионалната си квалификация в държава, различна от Република България, могат да започнат обучение за придобиване на специалност след признаване на професионалната им квалификация по реда на Закона за признаване на професионални квалификации и успешно преминалата проверка на познанията по български език по реда на чл. 89, ал. 2 на Закона за признаване на професионални квалификации.

(2) Чужденците, извън тези по ал. 1, могат да кандидатстват за обучение за придобиване на специалност в системата на здравеопазването при следните условия:

1. владеят български език и професионалната терминология на български език, установено по реда на наредбата по чл. 186, ал. 3, т. 1 от Закона за здравето;

2. имат призната професионална квалификация по медицинска професия по реда на Закона за признаване на професионални квалификации в случаите по чл. 186, ал. 3, т. 2 от Закона за здравето, или

3. успешно са положили изпит в случаите по чл. 186, ал. 3, т. 3, буква „а“ от Закона за здравето.

(3) Лицата, придобили професионална квалификация по немедицинска професия в чужбина, могат да кандидатстват за обучение за придобиване на специалност след признаване на висшето им образование по реда на Закона за висшето образование.

Чл. 20. (1) Ръководителят на базата за обучение определя за ръководител на специализанта лице с призната съответна специалност и трудов стаж по нея не по-малко от 5 години.

(2) Ръководителят на специализанта:

1. изработва индивидуален учебен план в срок до един месец от сключването на договора по чл. 11, ал. 1 или ал. 4 или чл. 13, ал. 3, или от издаването на заповедта за провеждане на обучението, който включва и списък със задължителните умения и компетентности, които специализантът следва да придобие по време на обучението си; индивидуалният учебен план се утвърждава от ръководителя на базата за обучение;

2. участва в провеждането на колоквиумите;

3. контролира и съдейства за изпълнението на изискваните по учебната програма практически дейности (изследвания, операции, манипулации и други);

4. оценява напредъка на специализанта в края на всяка година от обучението на специализанта и отбелязва задължителните умения и компетентности, които специализантът е овладял до момента;

5. изготвя атестат за практическата дейност, реализирана по време на обучението и изпълнението на индивидуалния учебен план;

6. може да присъства на държавния изпит на специализанта.

(3) Лицата по ал. 2 могат да бъдат ръководители на не повече от трима специализанти.

(4) Ръководителят на базата за обучение изпраща във висшето училище, регистрирало специализанта, копие на индивидуалния учебен план по ал. 2, т. 1 в 7-дневен срок от утвърждаването му.

(5) Висшето училище проверява дали индивидуалния учебен план по ал. 4 е в съответствие с утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма по съответната специалност. В случай че се установят несъответствия, висшето училище в 1-месечен срок уведомява писмено базата за обучение и определя срок за отстраняването им.

Чл. 21. (1) Практическото обучение по модули и раздели, които не могат да се провеждат в базата за обучение, се провежда в други лечебни заведения или национални центрове по проблемите на общественото здраве – бази за обучение.

(2) Условието и редът за провеждане на практическото обучение на специализантите за времето, за което се обучават в друго лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве, се определят в договор между базата за обучение на специализанта и приемащото лечебно заведение или национален център, а за специализантите по „Обща медицина“ – между висшето училище, което ги е регистрирало и приемащото лечебно заведение.

(3) Приемашото лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве издава на специализанта удостоверение за всеки преминал модул или раздел от учебната програма.

(4) Част от практическото обучение може да се провежда и в чужбина със съгласието на ръководителя на базата за обучение. Признаването на проведеното в чужбина обучение се извършва по реда на чл. 23.

Чл. 22. (1) Висшите училища и националните центрове по проблемите на общественото здраве обявяват на интернет страниците си план-график за провеждане на включеното в учебните програми теоретично обучение по различните специалности и определените от тях такси за участие.

(2) Специализантът може да провежда част от теоретичното си обучение и в друго избрано от него висше училище, различно от висшето училище по чл. 14, ал. 2, в което е регистриран.

(3) Висшето училище по ал. 2, което е провело част от обучението, и националните центрове по проблемите на общественото здраве издават удостоверение за всяка преминалата от специализанта част от теоретичното обучение.

Раздел II

Прием и условия за провеждане на обучение за придобиване на специалност от лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“

Чл. 22а. (1) Обучението за придобиване на специалност за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ се осъществява въз основа на заповед на ректора на висшето училище.

(2) Когато практическото обучение по специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ се провежда в база за обучение – лечебно заведение по чл. 5, ал. 2, т. 2, висшето училище по ал. 1 сключва договор с лечебното заведение за провеждане на обучението в съответствие с изискванията на тази наредба.

Чл. 22б. (1) Местата за специализанти – лекари по дентална медицина се определят най-малко веднъж годишно от ректора на висшето училище или определено от него длъжностно лице.

(2) Предложения за места по ал. 1 до висшето училище, с което имат сключен договор за обучение на специализанти, подават и лечебните заведения по чл. 5, ал. 2, т.

2, получили одобрение от министъра на здравеопазването за обучение по специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина”.

(3) Редът и сроковете за подаване на предложенията по ал. 2 се определят от висшите училища.

(4) Висшите училища обявяват на интернет страниците си определените от тях места за специализанти по специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“.

Чл. 22в. (1) Приемът на специализанти – лекари по дентална медицина се извършва след проведен конкурс по ред, определен от висшето училище, съвместно с базата за обучение по чл. 22а, ал. 2.

(2) Висшето училище издава заповед за провеждане на обучението на приетите специализанти, регистрира ги и издава книжка за специализация. В книжката за специализация се вписва регистрационният номер на специализанта от регистъра на специализантите по чл. 8, ал. 2.

(3) Приетите специализанти сключват договор с базата за обучение, посочена в заповедта на ректора, в който се регламентират условията за провеждане на практическото обучение в съответствие с изискванията на тази наредба. Базата за обучение изпраща в 7-дневен срок копие на договора до висшето училище, издало заповедта по ал. 2.

(4) В договора по ал. 3 се посочва задължението на ръководителя на базата за обучение да осигури присъствието на специализанта във висше училище или лечебно заведение по чл. 5, ал. 2, т. 2 за частите от учебната програма, които базата за обучение не може да проведе, и за предвиденото в учебната програма теоретично обучение.

(4) Обучението за придобиване на специалност за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ започва от датата, посочена в заповедта на ректора на висшето училище.

Чл. 22г. (1) Теоретичното обучение се провежда от висшето училище съобразно утвърдените учебни програми. Висшите училища обявяват на интернет страниците си план-график за провеждане на включеното в учебните програми теоретично обучение по различните специалности и определените от тях такси за участие.

(2) Практическото обучение по специалностите за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ се провежда на пълно работно време съобразно характера на дейностите по съответната специалност. Обучението се

осъществява чрез личното участие на специализанта в дейностите, извършвани в базата за обучение, като той носи отговорност за извършваната от него дейност в съответствие с действащите медицински стандарти и правилата за добра дентална практика.

(3) Колоквиумите, предвидени в учебната програма, се провеждат пред комисия, определена със заповед на ректора на висшето училище, която се състои от най-малко двама членове.

(4) С договора по чл. 22в, ал. 3 може да се предвиди и по-дълъг срок за изпълнение на учебната програма от определения в номенклатурата на специалностите.

Чл. 22д. Лекарите по дентална медицина – граждани на държава-членка на Европейския съюз, другите държави от Европейското икономическо пространство и Швейцария, придобили професионалната си квалификация в държава, различна от Република България, и лекарите по дентална медицина – граждани на трети държави, могат да започнат обучение за придобиване на специалност по реда и условията на чл. 19.

Чл. 22е. Ректорът на висшето училище по предложение на ръководителя на базата за обучение определя ръководител на специализантите по специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина”, за когото се прилагат изискванията на чл. 20.

Чл. 22ж. (1) Практическото обучение по модули и раздели, които не могат да се провеждат в базата за обучение по специалност за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“, се провеждат в друго лечебно заведение или висше училище – бази за обучение. Условията и редът за провеждане на това обучение се определят в договор между базата за обучение на специализанта и приемащото лечебно заведение или висше училище.

(2) Приемащото лечебно заведение или висше училище издава на специализанта удостоверение за всеки преминал модул или раздел от учебната програма.

(3) Провеждането и признаването на обучение в чужбина се извършва по реда и при условията на чл. 21, ал. 4.

Раздел III

Признаване на етап от обучение, прекъсване и прекратяване на обучението

Чл. 23. (1) Медицински специалисти, които са провели етап на обучение за придобиване на специалност в чужбина и имат право да упражняват медицинска

професия съгласно Закона за здравето, могат да продължат обучението си по същата специалност по реда на тази наредба след признаване на проведения период на обучение, при условия и по ред, определени от висшето училище, регистрирало специализанта, или от Военномедицинската академия – за военномедицинските специалности.

(2) Лица, провели обучение по специалност от номенклатурата на специалностите в чужбина по програма, съответстваща на утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма по съответната специалност, могат да подадат документи за допускане до държавен изпит в избрано от тях висше училище или Военномедицинската академия за военномедицинските специалности.

(3) Преценката за това, дали е изпълнена утвърдената от министъра на здравеопазването учебна програма, се извършва при условия и по ред, определени от висшето училище или Военномедицинската академия за военномедицинските специалности.

(4) При извършване на преценката по ал. 3 задължително се изискват становища на най-малко двама специалисти по съответната специалност, заемащи академична длъжност "доцент" или "професор".

Чл. 24. (1) Обучението за придобиване на специалност се прекъсва в следните случаи:

1. когато специализантът не провежда обучение за придобиване на специалност повече от 1 месец;

2. при налагане на наказание заличаване от регистъра на регионалната колегия на съответната съсловна организация за срока на заличаването;

3. в случаите по чл. 192 и 193 от Закона за здравето.

(2) В 7-дневен срок от настъпването на обстоятелство по ал. 1 ръководителят на базата за обучение уведомява писмено висшето училище, регистрирало специализанта.

(3) Обучението за придобиване на специалност се прекъсва със заповед на ръководителя на висшето училище или на Военномедицинската академия.

(4) Обучението за придобиване на специалност се удължава със срока на прекъсването.

Чл. 25. (1) Обучението за придобиване на специалност се прекратява в следните случаи:

1. прекратяване на договора или на заповедта по чл. 11, 13, 22а, ал. 1 и 22в, ал. 3;

2. наложено с влязла в сила присъда наказание, свързано с упражняването на

професията;

3. показани слаби резултати при усвояването на учебната програма;
4. неизпълнение на учебната програма;
5. по молба на специализанта.

(2) В 7-дневен срок от настъпването на обстоятелство по ал. 1 ръководителят на базата за обучение уведомява писмено висшето училище, регистрирало специализанта.

(3) В случаите по ал. 1 базата за обучение издава на специализанта удостоверение за преминалото до момента практическо обучение за придобиване на специалност и му предоставя заверено копие на документите, удостоверяващи преминалото обучение.

(4) Обучението за придобиване на специалност се прекратява със заповед на ръководителя на висшето училище или Военномедицинската академия.

Чл. 26. Висшите училища и Военномедицинската академия изпращат в Министерството на здравеопазването копие на заповедта за прекъсване или прекратяване на обучението за придобиване на специалност в 7-дневен срок от издаването ѝ.

Чл. 27. (1) Когато лечебното заведение или националният център по проблемите на общественото здраве престане да отговаря на условията за база за обучение по чл. 5, ал. 2, договорът или заповедта по чл. 11, ал. 1 или ал. 4, чл. 13 или чл. 22а, ал. 1 и чл. 22в, ал. 3 се прекратяват.

(2) В случаите по ал. 1 лечебното заведение или националният център издава на специализанта удостоверение за преминалото до момента практическо обучение за придобиване на специалност и му предоставя заверено копие на документите, удостоверяващи преминалото обучение.

(3) Специализантът има право да продължи своето обучение за придобиване на специалност по реда на тази наредба в друга база за обучение.

(4) Времето, през което медицински или немедицински специалист работи в лечебно заведение или национален център по проблемите на общественото здраве, което не е база за обучение по съответната специалност, не се зачита за обучение за придобиване на специалност.“

§ 5. Член 28 се изменя така:

„Чл. 28. До държавен изпит за специалност се допускат специализантите, които са изпълнили съответната учебна програма и индивидуален учебен план съгласно изискванията на наредбата в срок до 30 април за изпитната сесия през май и в срок до 30

ноември за изпитната сесия през декември. Преценката за това, дали учебната програма е изпълнена в съответствие с изискванията на наредбата, се извършва при условия и по ред, определени от висшето училище, регистрирало специализанта и издало книжката за специализация.“

§ 6. В чл. 33 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 в текста преди т. 1 думите „се прилагат“ са заменят със „специализантите, завършили обучението си в срок до 28 февруари за изпитната сесия през май и в срок до 30 септември за изпитната сесия през декември прилагат“.

2. Създава се нова ал. 5:

„(5) Специализантите, които предстои да завършат обучението си до 30 април за изпитната сесия през май, съответно до 30 ноември за изпитната сесия през декември прилагат следните документи към заявлението за допускане до държавен изпит по ал. 2:

1. копие на книжката за специализация;

2. документ, издаден от базата за обучение, удостоверяващ проведеното до момента теоретично и практическо обучение съгласно учебната програма, включително извършените операции, манипулации и други, когато съгласно учебната програма се изисква изпълнението на определен брой медицински дейности, както и срока, в който предстои да бъде изпълнена учебната програма;

3. удостоверения за преминалите до момента модули или раздели от учебната програма, които са проведени извън базата за обучение;

4. удостоверения за проведеното до момента теоретично обучение“.

3. Създават се ал. 6 и 7:

„(6) В 10-дневен срок от приключването на обучението, но не по-късно от 30 април за изпитната сесия през май, съответно 30 ноември за изпитната сесия през декември специализантите по ал. 5 подават във висшето училище, в което са регистрирани документите по ал. 3.

(7) Висшето училище взема решение за допускане или недопускане на специализантите по ал. 5 в срок до 30 април за изпитната сесия през май, съответно до 30 ноември за изпитната сесия през декември.“

4. Досегашната ал. 5 става ал. 8.

§ 7. Член 34 се изменя така:

„Чл. 34. (1) Висшите училища и Военномедицинската академия:

1. изпращат в Министерството на здравеопазването в срок до 20 март за изпитната

сесия през май и в срок до 20 октомври за изпитната сесия през декември списък на допуснатите до държавен изпит специализанти по съответните специалности и списък на специализантите по чл. 33, ал. 5;

2. уведомяват Министерството на здравеопазването в 7-дневен срок, но не по-късно от 30 април за изпитната сесия през май, съответно 30 ноември за изпитната сесия през декември за решението си за допускане или недопускане на специализантите по чл. 33, ал. 5;

3. разпределят допуснатите до държавен изпит специализанти и специализантите по чл. 33, ал. 5 по комисиите за държавен изпит;

4. уведомяват председателите на изпитните комисии за броя на допуснатите до държавен изпит специализанти и броя на специализантите по чл. 33, ал. 5, разпределени в тяхната комисия в срок до 31 март за изпитната сесия през май и в срок до 31 октомври за изпитната сесия през декември;

5. уведомяват специализантите за мястото, датата и часа на провеждане на изпитите в срок до 15 април за изпитната сесия през май и в срок до 15 ноември за изпитната сесия през декември;

6. изпращат на председателите на изпитните комисии извлечение от заповедта на министъра на здравеопазването за съответната комисия за държавен изпит за специалност, документите на допуснатите специализанти и изпитен протокол за всеки от тях в срок до 15 април за изпитната сесия през май и в срок до 15 ноември за изпитната сесия през декември, а за допуснатите специализанти по чл. 33, ал. 5 – в срок до 30 април за изпитната сесия през май, съответно до 30 ноември за изпитната сесия през декември.

(2) Ако бъде установено, че специализант по ал. 1, т. 1 или 2 е допуснат до държавен изпит в несъответствие с изискванията на наредбата, Министерството на здравеопазването уведомява за това висшето училище или Военномедицинската академия. До отстраняване на несъответствието специализантът не се допуска до държавен изпит.

(3) Председателите на изпитните комисии изпращат във висшите училища, а по военномедицинските специалности – във Военномедицинската академия, определените от тях изпитни дати в срок до 5 април за изпитната сесия през май и в срок до 5 ноември за изпитната сесия през декември.“

§ 8. В чл. 35 се създава изречение четвърто: „Решенията на изпитната комисия се вземат с обикновено мнозинство.“

§ 9. В чл. 39 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1;

2. Създава се ал. 2:

„(2) В случаите по ал. 1 лицата подават заявление до ректора на висшето училище, регистрирало специализанта, в срока по чл. 33, ал. 2.“

§ 10. В чл. 40, ал. 2 думите „50 % от месечната минимална работна заплата за страната за един месец“ се заменят с „230 лв.“

§ 11. В чл. 41 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „специалност „Обща медицина““ се заличават.

2. В ал. 2 думата „Таксата“ се заменя с „Таксата по ал. 1 за неклинични специалности и военномедицински специалности“, а думите „50 % от месечната минимална работна заплата за страната за един месец“ се заменят с „230 лв.“

3. Алинея 3 се изменя така:

(3) Таксата по ал. 1 за специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“ за български граждани, граждани на държави – членки на Европейския съюз, на другите държави от Европейското икономическо пространство и на Швейцария не може да надхвърля 460 лв. Таксите за по-кратко от един месец практическо обучение се изчисляват пропорционално.

4. Създават се ал. 4 и 5:

„(4) В таксата по ал. 3 се включват и разходи за консумативи, когато те се осигуряват от базата за обучение.

(5) Базите за обучение обявяват на интернет-страниците си определените от тях такси за обучение по ал. 1.“

5. Досегашната ал. 3 става ал. 6.

§ 12. Създават се чл. 42а и чл. 42б:

„Чл. 42а. На специализантите могат да се отпускат стипендии със средства от европейски проекти и програми или друг източник. Когато финансирането на стипендиите се извършва със средства от Европейските структурни фондове, размерът на стипендиите, редът и условията за предоставянето им се одобряват от Комитета за наблюдение на съответната оперативна програма.

Чл. 42б. (1) За времето на обучение на специализантите, класирани на местата по чл. 45, обучаващи се по реда на чл. 11, ал. 1, т. 1 по клинични специалности, Министерството на здравеопазването заплаща на базата за обучение месечна субсидия в

размер на минималния месечен размер на осигурителния доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професии, определен със Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване за съответната календарна година и дължимите осигурителни вноски върху него.

(2) Субсидията по ал. 1 на базите за обучение по специалност „Обща медицина“ е в размер 1,3 пъти минималния месечен размер на осигурителния доход за съответната икономическа дейност и квалификационна група професии, определен със Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване за съответната календарна година и дължимите осигурителни вноски върху него.“

§ 13. В чл. 43 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „чл. 45“ се добавя „и субсидията по чл. 42б“.

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Министерството на здравеопазването сключва договори с висшите училища и Военномедицинската академия за предоставяне на средствата за финансиране на таксата за обучение по ал. 1 и субсидията по чл. 42б, ал. 2. Средствата се предоставят въз основа на представена справка за проведеното обучение от специализантите, приети на места по чл. 45 в съответното висше училище или в база за обучение, която има сключен договор с него.“

3. Създава се ал. 4:

„(4) Министерството на здравеопазването сключва договори с базите за обучение за предоставяне на субсидията по чл. 42б, ал. 1. Субсидията се предоставя въз основа на представена справка за проведеното обучение по клиничната специалност.“

§ 14. В чл. 44 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 1:

„(1) Ръководителите на базите за обучение, които желаят да заявят места, финансирани от държавата, представят ежегодно до 15 май на директорите на регионалните здравни инспекции информация за броя и възрастовата структура на практикуващите в тях специалисти, потребностите на базата за обучение от специалисти и предложенията си за места за специализанти по чл. 45 през следващата календарна година.“

2. Досегашната ал. 1 става ал. 2, и в нея думите „от 1 до 31 май“ се заменят с „до 15 юни“.

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3, и в нея се създава т. 5:

„5. информацията по ал. 1.“

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4.

§ 15. В чл. 45 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

„(1) Министърът на здравеопазването ежегодно в срок до 30 октомври определя със заповед броя на местата за специализанти за следващата календарна година, разпределени по специалности и по бази за обучение или висши училища, за които държавата ще финансира обучението по чл. 40, ал. 1 и/или чл. 41, ал. 1 и ще заплаща субсидия по чл. 42б.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Местата за специализанти по ал. 1 се определят в съответствие с целите и приоритетите на националната здравна стратегия въз основа на:

1. информацията от анализите на състоянието на специалистите в здравеопазването по чл. 44, ал. 2 и 3 по области;

2. броя на специализантите по съответната специалност съгласно регистъра на специализантите в системата на здравеопазването;

3. информацията по чл. 44, ал. 4.“

§ 16. В чл. 46 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „местата за специализанти“ се добавя „по неклинични специалности и специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“.

2. В ал. 2 думите „31 октомври“ се заменят с „30 ноември“.

3. В ал. 3 числото „1“ се заменя с „31“.

4. Създават се ал. 5 и 6:

„(5) Местата за специализанти по клинични специалности, за които държавата ще финансира обучението по чл. 40, ал. 1 и ще заплаща субсидия по чл. 42б се обявяват по реда на чл. 17 и се заемат по реда на чл. 11, ал. 1, т. 1 в рамките на календарната година, за която са утвърдени, като в обявата задължително се отбелязва, че местата са финансирани от държавата.

(6) Базите за обучение, включени в заповедта по чл. 45, ал. 1, уведомяват писмено Министерството на здравеопазването за всеки специализант, заел място по реда на ал. 5, в 7-дневен срок от сключването на договора по чл. 11, ал. 1, т. 1.“

§ 17. В чл. 47 думите „места, финансирани от държавата“ се заменят с „места по чл.

46, ал. 1“.

§ 18. В чл. 48 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и се изменя така:

„(1) Финансирането на обучението по чл. 40, ал. 1 и чл. 41, ал. 1 на кандидатите, класирани на местата по чл. 46, ал. 1 започва от 1 януари на календарната година, за която са утвърдени местата.“

2. Създава се ал. 2:

„(2) Финансирането на обучението по чл. 40, ал. 1 и изплащането на субсидия по чл. 42б за специализантите, приети на местата по чл. 46, ал. 5, започва от датата на започване на обучението им за придобиване на специалност по реда на чл. 46, ал. 5.“

§ 19. В Глава пета „Определяне на местата за специализанти, финансирани от държавата“ се създава чл. 48а:

„Чл. 48а. (1) След придобиването на специалност базите за обучение по чл. 42б, ал. 1, са длъжни да назначат на работа специализантите, за които са получавали субсидия, на длъжност, съответстваща на придобитата от тях специалност за срок, равен на срока на обучението, за който е изплащана субсидията.

(2) В случай, че не изпълнят задължението си по ал. 1, базите за обучение възстановяват на Министерството на здравеопазването получената субсидия по чл. 42б.

(3) В случай, че специализант, за когото е изплащана субсидия по чл. 42б, ал. 1 откаже да работи в лечебното заведение по ал. 1 след придобиване на съответната специалност, той дължи обезщетение на Министерството на здравеопазването в размер на изплатената субсидия по чл. 42б, ал. 1 за срока на неговото обучение.

(4) Специализантите по „Обща медицина“, за които е изплащана субсидия по чл. 42б, ал. 2 са длъжни след придобиването на специалност „Обща медицина“ да работят като общопрактикуващи лекари на територията на страната за срок, равен на срока на обучението, за който е изплащана субсидията. В случай че не изпълнят това задължение, те дължат обезщетение на Министерството на здравеопазването в размер на изплатената субсидия по чл. 42б, ал. 2 за срока на своето обучение.

(5) Лицата по ал. 4 уведомяват Министерството на здравеопазването за започването на работа като общопрактикуващ лекар, както и за всяка промяна в това обстоятелство до изтичане на срока по ал. 4.“

§ 20. В Приложение № 1 към чл. 1, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. В Раздел I „Специалности за лица с професионална квалификация „лекар““:

а) ред 1 от подраздел „Клинични специалности“ се заличава;

б) на ред 55 след думите „Съдебна медицина“ се добавя „и деонтология“.

2. В Раздел II „Специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина““ се създава ред 12:

”

12.	Дентална образна диагностика	3
-----	------------------------------	---

”

3. В наименованието на Раздел III думите „или с професионална квалификация „лекар по дентална медицина““ се заличават.

4. В Раздел VI „Специалности за лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионално направление „Здравни грижи““:

а) редове 5 и 12 от подраздел „Клинични специалности“ се заличават

б) в подраздел „Неклинични специалности“ се създава ред 2:

”

2.	Консултант по кърмене и здравословно и диетично хранене	1
----	---	---

”

в) на ред 7 от подраздел „Клинични специалности“ думите „Медицинска сестра за социални дейности“ се заменят с „Клинична социална работа (за медицински сестри, фелдшери и рехабилитатори)“;

г) на ред 1 от подраздел „Неклинични специалности“ думите „(за медицински сестри, акушерки, инспектори по обществено здраве и фелдшери)“ се заличават.

5. В Раздел VIII „Специалности за лица с висше медицинско и немедицинско образование“ на ред 5 след думите „дентална медицина“ се поставя запетая и се добавя „биолози и молекулярни биолози“.

6. В раздел IX „Военномедицински специалности за лица с образователно-квалификационна степен „магистър“ по „медицина“, „дентална медицина“ или „фармация““ се създава ред 5:

”

5.	Авиационна медицина	3
----	---------------------	---

”

§ 21. В Приложение № 2 към § 3 от преходните и заключителни разпоредби:

1. Думите „§ 3“ се заменят с „§ 4“;

2. В Раздел I „Специалности за лица с професионална квалификация „лекар““ се създават редове 42 и 43:

„42.	Клинична хематология, придобита след призната специалност Детски болести	Детска клинична хематология и онкология
43.	Съдебна медицина	Съдебна медицина и деонтология“

3. В Раздел VI „Специалности за лица с професионална квалификация по медицинска професия от професионално направление „Здравни грижи“ се създава ред 4:

„4.	Медицинска сестра за социални дейности	Клинична социална работа“
-----	--	---------------------------

Преходни и заключителни разпоредби

§ 22. (1) Специализантите, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават за придобиване на клинична специалност и са класирани на места по чл. 45, довършват обучението си по реда и при условията, при които са приети.

(2) Специализантите, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават за придобиване на специалност „Обща медицина“, могат да:

1. довършат обучението си по реда и при условията, при които са приети;

2. продължат обучението си по реда на тази наредба като сключат договор по чл. 11, ал. 1, т. 1 и в 7-дневен срок от сключването на договора подадат във висшето училище, което ги е регистрирало, заявление за прекратяване на обучението въз основа на заповед на ректора. В 14-дневен срок от прекратяване на обучението въз основа на заповед на ректора висшето училище писмено уведомява за това Министерството на здравеопазването.

(3) Специализантите, които към момента на влизане в сила на тази наредба се обучават за придобиване на специалности за лица с професионална квалификация „лекар по дентална медицина“, довършват обучението си по реда и при условията, при които са приети.

§ 23. (1) В 15-дневен срок от влизане в сила на наредбата ръководителите на базите за обучение, които желаят да заявят места, финансирани от държавата за 2019 г., представят на директорите на регионалните здравни инспекции информацията по чл. 44, ал. 1.

(2) Регионалните здравни инспекции предоставят в Министерството на

здравеопазването информацията по ал. 1 в 10-дневен срок от изтичане на срока по ал. 1.

(3) В 20-дневен срок от получаването на информацията по ал. 2 и въз основа на информацията от анализите на специалистите в здравеопазването по области за 2018 г. министърът на здравеопазването определя със заповед броя на местата за специализанти по клинични специалности за 2019 г., разпределени по специалности и по бази за обучение, за които държавата ще финансира обучението по чл. 40, ал. 1 и ще заплаща субсидия по чл. 42б.

(4) Финансирането на обучението по чл. 40, ал. 1 и изплащането на субсидия по чл. 42б за специализантите, приети на местата по ал. 3, започва от датата на започване на обучението им за придобиване на специалност по реда на ал. 3.“

§ 24. (1) Специализантите, приети на места срещу заплащане по реда на отменената Наредба № 34 от 2006г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването, които продължават обучението си по реда на § 1, ал. 1, т. 1, могат да продължат обучението си на места, финансирани от друг източник, като подадат заявление до висшето училище, в което са записани за обучение за придобиване на специалност.

(2) В 7-дневен срок от подаване на заявлението по ал. 1 висшето училище организира сключване на анекс към договора за обучение за промяна на вида на мястото, заемано от специализанта.

(3) След приключване на финансирането на обучението от друг източник специализантите продължават обучението си на места срещу заплащане.

§ 25. Наредбата е съгласувана с министъра на образованието и науката и с министъра на финансите.

КИРИЛ АНАНИЕВ

Министър на здравеопазването